EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Paisatge | Ferran Climent Costa / Josep M. Mata-Perelló (Geoparc de la Catalunya Central) | Actualitzat el 26/01/2018 a les 11:25

El meandre de Castellbell

INDRETS. La figura imponent de la muntanya de Montserrat té la capacitat de segrestar l'atenció del visitant. Una mirada més generosa permetria veure un gran nombre d'elements i racons de gran bellesa i d'un valor molt alt. Un d'aquests indrets és el meandre de Castellbell, probablement el més bell del Geoparc.

Un meandre és una corba sinuosa arrodonida que descriu el curs d'un riu. Aquesta corba pot arribar a ser molt exagerada, de tal manera que faci l'efecte que el riu vol tornar a enfilar cap a la capçalera enlloc de seguir en direcció al mar. La traça no és immutable amb el pas del temps. Té una peculiaritat que fa que l'evolució sigui curiosa i cada vegada més pronunciada. Quan es mira la secció transversal del riu, a una banda es veu una riba més escarpada. Això és perquè l'aigua quan entra al meandre erosiona la part externa, on té més energia. És a dalt d'aquest espadat que s'hi va construir el castell. A l'altra riba, l'oposada, l'energia de l'aigua decau dràsticament i és on diposita el sediment que transporta per crear una zona més planera on en aquest cas es va aprofitar per edificar-hi el barri del Burés. Aquest fenomen passa tant a l'entrada com a la sortida del meandre, de manera que, avinguda rere avinguda, el riu té tendència a anar-se escanyant. Si té temps i no l'interromp res ni ningú, el riu acabarà tirant pel dret i deixarà el meandre abandonat.

El meandre és un meravella paisatgística. L'entorn, a més, és de gran interès pels valors naturals, culturals i didàctics, i permet fer-hi activitats de lleure. Com sol passar en els meandres encaixats, la part central és un lloc estratègic, on sovint s'hi han construït edificis fortificats. Aquest és el cas del castell de Castellbell, un emplaçament amb més de mil anys d'història. També hi ha l'església de Sant Vicenç. Una restauració ecològica d'un abocador de runa va permetre crear una petita llacuna, que amb la resclosa feta per portar l'aigua a les fàbriques tèxtils han permès el desenvolupament d'una exuberant vegetació de ribera i la presència de gran quantitat de fauna aquàtica, la tortuga de rierol, i especialment multitud d'espècies d'ocells. Tot plegat es pot gaudir fent una agradable passejada pel camí del rec de Burés.

[despiece]**Nom del paratge:** Meandre de Castellbell.
Situació: Just al nord del barri del Burés, al municipi de Castellbell i el Vilar. S'hi accedeix per un camí que voreja el Llobregat en direcció oest, resseguint el canal del Burés. Un bon punt d'observació és al camí de la masia del Grau, cap a l'est.
Situació geològica: En aquest tram hi ha petites acumulacions recents de sediments, d'època holocena, corresponents al llit actual o a la terrassa més baixa (0-2 m). És un meandre encaixat en els sediments de l'Eocè.
Procedència del nom: El municipi on es troba és qui li ha donat el nom popular.
Trets geològics: Es tracta d'un dels millors exemples de meandre del Geoparc. És una morfologia fluvial que descriu una corba molt sinuosa, de més de 180º.
Materials geològics: Els dipòsits formats pel riu són graves, sorres i lutites.
Edat de formació: Probablement en algun moment dels últims 2 milions d'anys, tot i que es fa difícil de precisar.
Curiositats: Aquesta zona és un corredor ecològic important entre els parcs naturals de Sant

Llorenç del Munt i l'Obac i de la Muntanya de Montserrat.[/despiece]